

AKTUELNOSTI U SVETU: PTIČJI GRIP

Ptičji grip je zarazna bolest ptica, koja je uzrokovana tipom A virusa influence. Bolest je prvi put identifikovana u Italiji pre više od 100 godina. U kliničkoj slici kod ptica registrovane su blage, visoko zarazne i teške forme koje su rezultirale teškim epidemijama, a koje su poznate kao "visoko patogeni ptičji grip". U ptičjoj populaciji on se odlikuje iznenadnim početkom, teškom kliničkom slikom i brzim smrtnim ishodom, sa mortalitetom od blizu 100%. Do sada je zabeleženo 15 podtipova influence kod ptica, a sve epidemije sa visoko patogenim formama u ptičjoj populaciji bile su uzrokovane virusima influence A, podtipovima H5 i H7.

Virus ptičjeg gripa za sad je registrovan u Koreji, Japanu, Vijetnamu, Tajlandu, Kambodži, Laosu, Indoneziji i Kini. Slučajevi influence u humanoju populaciji do sada su prijavljeni samo u Vijetnamu i Tajlandu – u Vijetnamu 18 slučajeva sa 13 smrtnih ishoda, a na Tajlandu 5 slučajeva, koji su svi imali smrtni ishod.

Bolest se lako širi. Velika količina virusa se izlučuje putem ptičjeg sekreta, koji kontaminira prašinu i zemljište. Bolest se širi vazdušnim putem, inhalacijom čestica koje sadrže virus. Kontaminirana oprema na farmama, vozila, hrana, kavezi za ptice ili odeća i obuća može poslužiti za prenošenje virusa sa farme na farmu. Virus se može preneti preko tela ili nogu životinja, kao što su glodari, koji služe kao mehanički prenosnik za širenje ove bolesti. Neka zapažanja ukazuju da i muve mogu biti mehanički vektori kod ove bolesti. Takođe, postoji velika opasnost od širenja bolesti u procesu internacionalne trgovine živim pticama. Ptice selice, divlje patke, su prirodni rezervoari ptičjeg gripa i one su ujedno i najotpornije na infekciju. Domaća živina, kokoške, patke, guske, ćurke i morke su visoko osetljive na ovu infekciju i u vrlo visokom procentu završavaju smrtnim ishodom.

Na mogućnost interhumanog prenosa ukazuje slučaj iz Vijetnama, gde je dve sestre, koje su umrle od ptičjeg gripa, verovatno zarazio njihov brat. Ako se ovo potvrdi, biće to prvi slučajevi interhumanog prenošenja ove bolesti.

SZO preporučuje putnicima koji odlaze u zemlje u kojima je registrovana epizotija ptičjeg gripa da izbegavaju kontakte sa pticama, odnosno da ne posećuju farme živine i pijace za prodaju živih ptica. U isto vreme Evropska Unija je zabranila uvoz ptica, živinskog mesa i jaja iz zaraženih područja.

SZO sa svojim partnerima intenzivirala je aktivnosti koje su usmerene u tri pravca. Prvo, na redukovanje oboljevanja i smrtnosti u humanoju populaciji izazvanih ptičjim gripom, na hitno redukovanje preduslova za otpočinjanje nove pandemije i na hitno iniciranje neophodnih internacionalnih i nacionalnih istraživanja.

DA VAS PODSETIMO: VAKINACIJA NOVOROĐENČADI PROTIV HEPATITISA B

Važećim zakonskim propisima (Odluka o načinu sprovođenja imunizacije i zaštite lekovima protiv određenih zaraznih bolesti, Sl. list SRJ br. 69/2002) utvrđena je obavezna vakcinacija protiv hepatitisa B:

- dece od navršena dva meseca do navršanih 15 meseci života
- novorođenčadi HBsAg pozitivnih majki unutar 2-12 časova a najkasnije 24 časa po rođenju.

Zbog nedostatka uvozne vakcine, sistematska imunizacija dece protiv hepatitisa B u našoj zemlji nije do sada započeta.

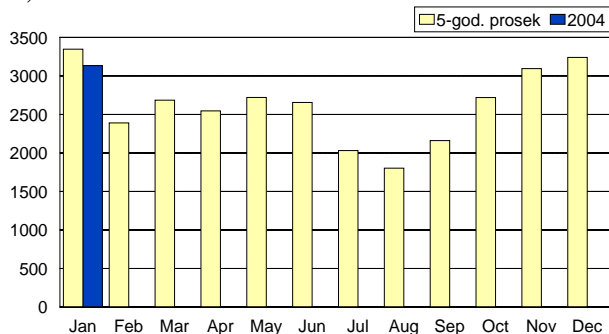
U cilju prevencije vertikalne transmisije hepatitisa B sprovodi se ispitivanje trudnica u poslednjem mesecu trudnoće na HBsAg. Sva novorođenčad HBsAg pozitivnih majki dobijaju prvu dozu vakcine u porodilištu a imunizaciju nastavlja nadležni dom zdravlja.

I u nedostatku sistematske vakcinacije, hepatitis B se može držati pod kontrolom prevencijom vertikalne transmisije i rigoroznim sprovođenjem opštih mera a koje su ujedno zajedničke mere prevencije za sve parenteralne hepatitise i druga parenteralno prenosiva oboljenja (HIV) te im je potrebno posvetiti punu pažnju. Zbog toga proverite:

- ✓ Da li se sve trudnice testiraju na HBsAg?
- ✓ Da li se nastavlja započeta vakcinacija novorođenčadi HBsAg pozitivnih majki u domu zdravlja?
- ✓ Da li se sprovodi propisna sterilizacija i kontrola sterilizacije medicinskih instrumenata?
- ✓ Da li se pribor za jednokratnu upotrebu isključivo tako i koristi (jedna igla, jedan špric, jedno dete)?

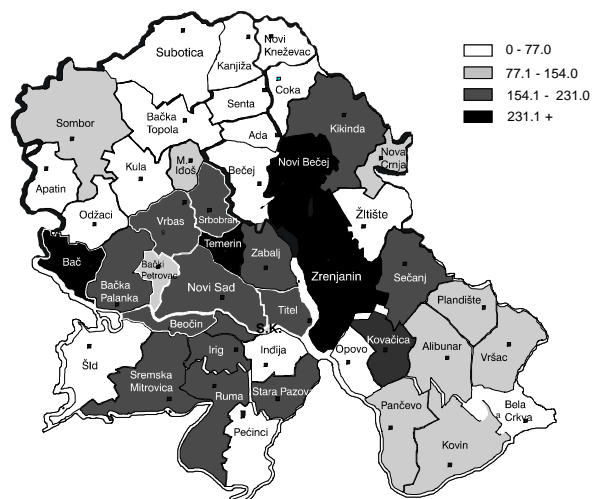
EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA ZARAZNIH BOLESTI U VOJVODINI

U januaru 2004. godine u Vojvodini su registrovana 3134 slučaja zaraznih bolesti koje podležu obaveznom prijavljivanju. U poređenju sa januarom 2003. godine prijavljeno je 212 slučajeva manje. Kao što se vidi na grafikonu, broj prijavljenih slučajeva je niži od petogodišnjeg proseka za mesec januar za 6,37%.

Incidencija u januaru 2004. godina bila je 154,16 na 100.000 stanovnika.

Najviša incidencija zabeležena je u opštini Temerin (516,36/100.000), a slede Bač i Zrenjanin. Najniža incidencija zabeležena je u opštini Ada (5,26/100.000), slede Senta i Kanjiža (kartogram).

Vodeća oboljenja bila su: varicella (2007 obolelih), streptokokni tonzilitisi i faringitisi (362), herpes zoster (135) i infectiones intestinales bacteriales (99). U odnosu na isti mesec prošle godine, porastao je broj obolelih od varicellae, streptokoknih tonzilitisa i faringitisa, herpes zoster, genitalne hlamidijaze i intoxicatio alimentaria bacterialis, dok je

smanjen broj obolelih od bakterijskih infekcija creva, skabiesa, skarlatine i hroničnog hepatitisa C (tabela).

DIJAGNOZA	JANUAR 2003.	JANUAR 2004.	Inc./100.000
VARICELLA	1881	2007	98.87
TONSILLITIS/PHARYNGITIS STREPTOCOCCICA	240	362	17.81
HERPES ZOSTER	111	135	6.64
INFECTIO INTESTINALIS BACTERIALIS	127	99	4.87
INF. SEX. CHLAMID. ALIAE	59	72	3.54
HEPATITIS C CHRONICA	250	66	3.25
SCABIES	129	56	2.75
SCARLATINA	63	55	2.71
INTOXICATIO ALIMENTARIA BACT.	25	44	2.16
DERMATOPHYTOSIS NON SPECIFICATA	27	34	1.67
UKUPNO	2912	2930	144.26

Od bolesti protiv kojih se sprovodi sistematska vakcinacija, prijavljena su 2 slučaja rubeole, kod dve nevakcinisane devojčice starosti 1 i 11 godina. Registrovan je i 1 slučaj parotitisa kod nevakcinisane ženske osobe stare 17 godina, kao i jedan slučaj pertusisa kod nevakcinisanog dečaka starosti 2 meseca. U januaru je prijavljeno i 20 slučajeva hepatitisa A, 4 slučaja akutnog hepatitisa B, 8 slučajeva hroničnog hepatitisa B, 1 slučaj akutnog hepatitisa C i 66 slučajeva hroničnog hepatitisa C.

Prijavljeno je i šest slučajeva sepse, od kojih je u tri uzročnik bio Staphylococcus, a u po jednom slučaju Streptococcus viridans, Candida i Pseudomonas.

EPIDEMIJE

Tokom januara je registrovano 5 epidemija. Tri epidemije su se širile alimentarnim putem (po jedna epidemija infectio intestinalis bacterialis, intoxicatio alimentaria bacterialis i trichinellosis), a dve su se širile kontaktom (hepatitis A i scabies).

UMRLI

U januaru 2004. su registrovana 2 smrtna slučaja usled zaraznih bolesti (jedan od tuberkuloze i jedan od hroničnog hepatitisa B).

*Preliminarni kumulativni broj obolelih po grupama zaraznih bolesti u Vojvodini
do 31. januara 2003. i 2004. godine*

Opština	respiratorne		crevne		parazitarne		vektorske		venerične		zoonoze		ostale	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Bač	7	48	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	2	1
B.Palanka	33	101	7	8	13	11	1	1	5	5	0	0	17	9
B.Petrovac	17	15	2	1	5	0	0	0	1	0	0	0	5	5
Beočin	14	21	10	9	2	4	0	0	1	0	0	0	5	2
Bečej	36	23	1	2	1	2	0	1	3	2	0	0	6	1
Vrbas	90	64	2	6	5	3	0	0	2	0	0	0	6	5
Žabalj	26	33	11	3	0	1	0	0	0	2	0	0	4	4
Novi Sad	566	492	69	51	88	41	5	0	46	52	1	0	229	82
Srbobran	27	29	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	1
Temerin	38	115	0	21	0	5	0	0	1	3	0	0	5	2
Titel	14	32	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	2
S.Karlovc	15	4	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	8	9
Indija	62	24	4	0	2	2	0	0	2	2	0	1	4	7
Irig	11	25	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Pećinci	19	10	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0	1	2
Ruma	65	101	3	9	12	5	0	0	0	4	0	0	8	5
S.Mitrovica	45	190	8	0	8	2	0	0	1	1	0	0	3	2
S.Pazova	134	113	1	0	11	1	0	0	0	0	0	0	1	1
Šid	9	8	1	0	3	0	1	0	0	0	0	5	2	0
B.Topola	17	8	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	1	3
M.Idoš	6	9	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	3
Subotica	198	77	33	11	4	3	0	0	2	0	2	0	12	9
Apatin	13	13	1	2	0	0	0	0	0	1	0	1	2	0
Kula	197	24	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Ožžaci	31	3	7	6	0	0	0	0	0	1	0	0	8	2
Sombor	149	81	6	15	1	2	2	0	1	0	0	0	9	4
Ada	46	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Kikinda	31	109	4	4	13	9	0	0	0	0	1	0	5	15
Kanjža	31	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1
N.Kneževac	16	3	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	3
Senta	7	0	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	3	1
Čoka	24	5	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	8	2
Žitište	2	3	1	0	0	5	0	0	0	0	2	0	1	2
Zrenjanin	67	341	14	6	9	8	0	0	0	3	0	0	22	18
N.Crnja	7	16	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1
N.Bečej	2	62	0	0	4	4	0	0	1	0	0	0	4	2
Sečanj	8	22	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Alibunar	3	10	2	2	5	1	0	0	0	0	0	0	10	6
B.Crkva	19	7	9	0	4	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Vršac	16	31	0	3	6	0	0	0	0	0	2	0	4	8
Kovačica	61	37	2	0	3	2	0	0	0	0	0	0	4	5
Kovin	35	40	2	2	6	2	0	0	0	0	3	1	3	0
Opovo	1	7	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0
Pančevo	137	120	28	6	14	10	0	0	0	0	0	1	13	7
Plandište	5	1	0	7	0	2	0	0	0	0	0	0	0	3
VOJVODINA	2357	2482	237	192	231	135	12	2	66	77	11	9	432	237

OBAVEŠTENJE

Vojvođanski epidemiološki mesečnik možete pronaći i na web-adresi:

www.izzzns.org.yu/vojevEpMes.htm

Ukoliko želite da Vojvođanski epidemiološki mesečnik primete putem e-maila, molimo Vas da nas o tome obavestite putem e-maila upućenog na adresu: nsepid@eunet.yu

**Preliminarni kumulativni broj obolelih od pojedinih zaraznih bolesti u Vojvodini
do 31. januara 2003. i 2004. godine**

Opština	Inf.int.bact.		Salmonellosis		Tph strept.		TIA		M.Lyme		Scarlatina		TBC	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Bač	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1
B.Palanka	5	5	0	0	9	13	0	3	1	1	3	3	3	0
B.Petrovac	2	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	2	0
Beočin	8	6	0	1	8	10	1	2	0	0	0	3	1	0
Bečej	1	1	0	0	7	4	0	0	0	1	0	0	1	1
Vrbas	2	5	0	0	2	13	0	0	0	0	0	1	4	0
Žabalj	8	1	2	0	2	2	1	1	0	0	0	1	3	0
Novi Sad	42	26	17	8	125	96	6	13	5	0	11	10	21	4
Srbobran	0	0	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0	2	1
Temerin	0	20	0	0	0	59	0	1	0	0	1	2	0	0
Titel	0	0	0	0	3	11	1	0	1	0	0	0	6	0
S.Karlovc	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Indija	1	0	1	0	5	1	0	0	0	0	11	0	1	1
Irig	0	1	0	0	4	6	0	0	1	0	0	0	0	0
Pećinci	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0	3	0
Ruma	2	4	0	0	0	37	0	1	0	0	1	1	3	0
S.Mitrovica	7	0	1	0	4	2	0	0	0	0	1	4	7	0
S.Pazova	0	0	0	0	5	5	1	0	0	0	1	5	5	3
Šid	0	0	0	0	4	2	1	0	1	0	0	0	0	0
B. Topola	1	0	0	0	0	2	0	1	0	0	2	0	1	1
M.Idoš	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	4	0
Subotica	2	2	1	4	16	13	2	3	0	0	12	5	4	1
Apatin	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1
Kula	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0
Odžaci	2	2	5	0	0	0	0	4	0	0	0	0	9	0
Sombor	3	8	0	0	5	1	2	4	2	0	2	3	1	0
Ada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Kanjža	1	3	1	0	5	11	2	1	0	0	1	0	2	1
Kikinda	0	0	0	0	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0
N.Kneževac	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0
Senta	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	3	0	0	0
Čoka	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Žitište	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
Zrenjanin	10	5	3	1	0	34	1	0	0	0	3	3	5	0
N.Crnja	0	1	0	1	1	3	0	0	0	0	0	0	1	0
N.Bečej	0	0	0	0	0	14	0	0	0	0	1	0	0	0
Sečanj	0	5	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	1	0
Alibunar	2	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
B.Crkva	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Vršac	0	1	0	1	2	0	0	1	0	0	0	3	1	0
Kovačica	1	0	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0	2	0
Kovin	1	1	0	0	2	1	1	1	0	0	0	0	2	1
Opovo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Pančevo	16	1	3	0	3	5	6	5	0	0	3	10	14	1
Plandište	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
VOJVODINA	127	101	35	18	240	362	25	44	12	2	63	55	120	18

Inf.int.bact.-*Infectio intestinalis bacterialis non specificata*; *Tph strept.*-*Tonsillitis/pharyngitis streptococcica*;
TIA-*Intoxationes alimentariae bacteriales*

Institut za zaštitu zdravlja
Sektor za epidemiologiju
Futoška 121
21 000 Novi Sad
tel/fax: 021 423 464
e-mail:nsepid@eunet.yu
www.izzns.org.yu/epidSH.htm